

Obsah

- Předmluva ke třetímu vydání (*Ladislav Hosák*) /15
Úvod (*Ladislav Hosák*) /16
1. **Krátká historie psychiatrie** (*Jan Libiger*) /17
 2. **Organizace psychiatrické péče v ČR a probíhající reforma** (*Martin Hollý*) /29
 3. **Klasifikace v psychiatrii** (*Jan Libiger*) /36
 4. **Vyšetření pacienta v psychiatrii** (*Věra Bažantová*) /45
 5. **Základy psychopatologie** (*Ladislav Hosák*) /59
 6. **Laboratorní a pomocné vyšetřovací metody v psychiatrii**
(*Richard Köhler, Jan Bažant, Kristýna Hurdová*) /79
 7. **Organické duševní poruchy** (*Jiří Konrád, Martina Zvěřová*) /111
 - 7.1 Primární neurodegenerativní demence /113
 - 7.1.1 Alzheimerova nemoc a demence u Alzheimerovy nemoci /113
 - 7.1.2 Demence s Lewyho tělísky /121
 - 7.1.3 Skupina frontotemporálních lobárních degenerací /124
 - 7.1.4 Demence u Parkinsonovy nemoci /125
 - 7.1.5 Demence u Huntingtonovy nemoci /126
 - 7.1.6 Creutzfeldtova–Jakobova nemoc /127
 - 7.2 Sekundární demence /128
 - 7.2.1 Vaskulární demence /128
 - 7.2.2 Ostatní sekundární a symptomatické demence /130
 - 7.3 Delirium, které není vyvoláno návykovými látkami – tzv. organické delirium /131
 - 7.4 Další organické duševní poruchy /134

8. Závislost na návykových látkách (*Jela Hrnčiarová*) /139

- 8.1 Epidemiologie /139
- 8.2 Etiopatogeneze /140
- 8.3 Klinické příznaky /145
 - 8.3.1 Alkohol /147
 - 8.3.2 Opioidy /157
 - 8.3.3 Kanabinoidy /160
 - 8.3.4 Léky s návykovými vlastnostmi /162
 - 8.3.5 Stimulancia /164
 - 8.3.6 Kofein /168
 - 8.3.7 Nikotin /169
 - 8.3.8 Halucinogeny /170
 - 8.3.9 Těkavé látky /171
 - 8.3.10 Anabolické steroidy /172
 - 8.3.11 Kratom /172
 - 8.3.12 Gamahydroxybutyrát /172
 - 8.3.13 Nadužívání digitálních technologií /173
- 8.4 Vyšetřovací metody /173
- 8.5 Průběh a prognóza /174
- 8.6 Léčba /174
 - 8.6.1 Standardní odvykací léčba závislosti /174
 - 8.6.2 Nezdravotnické možnosti léčby závislosti /177

9. Schizofrenie a jiné psychotické poruchy (*Jan Libiger*) /180

- 9.1 Schizofrenie /181
- 9.2 Schizotypní porucha /199
- 9.3 Porucha s bludy /201
- 9.4 Akutní a přechodná psychotická porucha /205
- 9.5 Schizoafektivní porucha /209

10. Afektivní poruchy – poruchy nálady (*Ivan Tůma, Jan Hubeňák*) /215

- 10.1 Bipolární afektivní porucha /215
- 10.2 Depresivní epizoda, rekurentní depresivní porucha /227
- 10.3 Trvalé poruchy nálady /240

11. Úzkostné poruchy, poruchy vyvolané stresem a somatoformní poruchy
(*Tereza Szymanská, Dana Končelíková*) /246

- 11.1 Fobické úzkostné poruchy /256
 - 11.1.1 Agorafobie /256
 - 11.1.2 Sociální fobie /257
 - 11.1.3 Specifická (izolovaná) fobie /259
- 11.2 Jiné anxiózní poruchy /260

- 11.2.1 Panická porucha /260
- 11.2.2 Generalizovaná úzkostná porucha /262
- 11.2.3 Smíšená úzkostná a depresivní porucha /264
- 11.3 Obsedantně-kompulzivní porucha /264
- 11.4 Reakce na závažný stres a poruchy přizpůsobení /267
 - 11.4.1 Akutní stresová reakce /267
 - 11.4.2 Posttraumatická stresová porucha /268
 - 11.4.3 Porucha přizpůsobení /269
- 11.5 Disociativní poruchy /272
- 11.6 Somatoformní poruchy /276
 - 11.6.1 Somatizační porucha /276
 - 11.6.2 Hypochondrická porucha /277
 - 11.6.3 Somatoformní vegetativní dysfunkce /278
 - 11.6.4 Přetrvávající somatoformní bolestivá porucha /279
- 11.7 Neurastenie /281

- 12. **Poruchy příjmu potravy** (*Hana Papežová*) /286

- 13. **Neorganické poruchy spánku** (*Ľitka Bušková*) /302
 - 13.1 Neorganická nespavost /302
 - 13.2 Neorganická hypersomie /304
 - 13.3 Neorganická porucha rytmu spánek–bdění /305
 - 13.4 Somnambulismus (náměsíčnost) /306
 - 13.5 Spánkové děsy (noční děsy – pavor nocturnus) /307
 - 13.6 Noční můry /307

- 14. **Sexuální dysfunkce** (*Pavel Theiner, Jaroslav Žvěřina*) /311
 - 14.1 Sexuální dysfunkce u žen /313
 - 14.1.1 Nízký zájem o sex /313
 - 14.1.2 Nízká sexuální vzrušivost /314
 - 14.1.3 Poruchy orgasmu /314
 - 14.1.4 Dyspareunie a algopareunie /315
 - 14.1.5 Vaginismus /315
 - 14.1.6 Poruchy sexuální satisfakce /316
 - 14.1.7 Premenstruální tenze /316
 - 14.2 Sexuální dysfunkce u mužů /316
 - 14.2.1 Nízká sexuální apetence /316
 - 14.2.2 Poruchy erekce /317
 - 14.2.3 Překotná (předčasná) ejakulace /319
 - 14.2.4 Anorgasmie /320
 - 14.2.5 Orgasmus retardatus /321
 - 14.2.6 Anejakulace při orgasmu – „suchý orgasmus“ /321
 - 14.2.7 Priapismus /322

15. **Poruchy osobnosti a chování u dospělých**
(*Ladislav Hosák, Pavel Theiner, Jaroslav Zvěřina*) /325
- 15.1 Specifické poruchy osobnosti /325
- 15.2 Návykové a impulzivní poruchy /331
- 15.3 Poruchy pohlavní identity /334
- 15.3.1 Transsexualita /335
- 15.3.2 Porucha pohlavní identity v dětství /336
- 15.4 Poruchy sexuální preference (parafilie) /337
- 15.4.1 Pedofilie /337
- 15.4.2 Fetišismus /339
- 15.4.3 Exhibilicionismus /339
- 15.4.4 Slídičství /340
- 15.4.5 Patologická sexuální agresivita /340
- 15.4.6 Sadismus (algolagnie) /341
- 15.4.7 Masochismus /343
- 15.4.8 Sexuální deviace kombinované /344
- 15.5 Münchhausenův syndrom (faktitivní porucha, předstíraná porucha) /344
16. **Mentální retardace** (*Ladislav Hosák*) /348
17. **Poruchy psychického vývoje** (*Michal Hrdlička, Iva Dudová*) /355
- 17.1 Specifické vývojové poruchy řeči a jazyka /355
- 17.2 Specifické vývojové poruchy školních dovedností /357
- 17.3 Specifická vývojová porucha motorických funkcí /358
- 17.4 Pervazivní vývojové poruchy /359
18. **Poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a v adolescenci**
(*Michal Hrdlička, Iva Dudová*) /378
- 18.1 Hyperkinetické poruchy /378
- 18.2 Poruchy chování /389
- 18.3 Smíšené poruchy chování a emocí /397
- 18.3.1 Depresivní porucha chování /397
- 18.4 Emoční poruchy se začátkem specifickým pro dětství /397
- 18.4.1 Separační úzkostná porucha v dětství /397
- 18.4.2 Fobická úzkostná porucha v dětství /399
- 18.4.3 Sociální úzkostná porucha v dětství /401
- 18.4.4 Porucha sourozenecké rivality /402
- 18.4.5 Generalizovaná úzkostná porucha v dětství /403
- 18.5 Poruchy sociálních vztahů se vznikem specificky v dětství a adolescenci /404
- 18.5.1 Elektivní mutismus /404
- 18.5.2 Reaktivní porucha příchyllosti v dětství /405

- 18.5.3 Desinhibovaná přichylnost v dětství /405
- 18.6 Tikové poruchy /406
- 18.7 Jiné poruchy chování a emocí se začátkem obvykle v dětství a dospívání /411
 - 18.7.1 Neorganická enuréza /411
 - 18.7.2 Neorganická enkopréza /413
 - 18.7.3 Porucha příjmu potravy v útlém a dětském věku /413
 - 18.7.4 Pika v útlém a dětském věku /414
 - 18.7.5 Koktavost /415

- 19. **Pedopsychiatrické poznámky k některým diagnózám dospělého věku a dalším faktorům** (*Michal Hrdlička, Iva Dudová*) /421
 - 19.1 Schizofrenie s časným začátkem /421
 - 19.2 Pediatrická bipolární porucha /423
 - 19.3 Deprese v dětství a adolescenci /425
 - 19.4 Panická porucha /427
 - 19.5 Posttraumatická stresová porucha /428
 - 19.6 Týrané a zneužívané dítě /429
 - 19.7 Sebepoškozování a sebevražedné chování /430

- 20. **Psychiatrická problematika u somaticky nemocných** (*Birgita Slováčková*) /434
 - 20.1 Deprese u somaticky nemocných /434
 - 20.2 Úzkost a úzkostné poruchy u somaticky nemocných /437
 - 20.3 Delirium /438
 - 20.4 Suicidium u somaticky nemocných /440
 - 20.5 Psychická onemocnění u neurologických nemocných /440
 - 20.6 Psychické poruchy u kardiovaskulárně nemocných /446
 - 20.7 Psychické poruchy u onkologicky a hematologicky nemocných /449
 - 20.8 Psychické poruchy v endokrinologii /451
 - 20.9 Psychiatrické komplikace léčby kortikosteroidy /454
 - 20.10 Konziliární psychiatrie /455

- 21. **Biologická léčba duševních poruch – psychofarmaka** (*Jiří Masopust*) /460
 - 21.1 Antidepresiva /460
 - 21.2 Antipsychotika /468
 - 21.3 Anxiolytika /482
 - 21.4 Hypnotika /485
 - 21.5 Thymoprolaktika /489
 - 21.6 Kognitiva /497
 - 21.7 Psychostimulancia /501
 - 21.8 Antialkoholika /503

22. **Biologická léčba duševních poruch** (*Michal Hrdlička, Libor Ustohal*) /506
- 22.1 Elektrokonvulzivní terapie /506
- 22.2 Další metody biologické léčby duševních poruch /515
- 22.2.1 Neurostimulační (neuromodulační) metody /515
- 22.2.2 Ostatní metody /522
23. **Psychoterapie duševních poruch** (*Petr Šilhán, Zuzana Svobodová, Jiří Michalec, Lukáš Humpl, Martin Hýža, Tomáš Skřont*) /526
24. **Resocializace a komunitní péče u duševních poruch** (*Ondřej Pěč*) /552
25. **Urgentní stavy a první pomoc v psychiatrii** (*Martin Hýža*) /566
26. **Sebevražda** (*Irena Žirková*) /580
27. **Psychosomatická medicína** (*Radkin Honzák, Vladislav Chvála*) /593
28. **Rozhovor s psychiatrickým pacientem** (*Petr Mílek*) /604
29. **Ošetrovatelská péče v psychiatrii** (*Jiřina Hosáková*) /614
30. **Etika v psychiatrii** (*Jan Libiger*) /618
31. **Právní problematika v psychiatrii** (*Jiří Švarc*) /626
32. **Stigmatizace v psychiatrii** (*Anna Hanušová*) /648
33. **Transkulturní psychiatrie** (*Petr Mílek*) /652
34. **Výzkum v psychiatrii** (*Ladislav Hosák, Michal Hrdlička, Jan Libiger*) /660
35. **Budoucnost oboru psychiatrie** (*Ladislav Hosák, Michal Hrdlička, Jan Libiger*) /665
36. **Co v MKN-10 nebylo** (*Klára Látalová*) /667

Seznam zkratk /675

Rejstřík /678